

Szabadkai Újság

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik ünnep- és vasárnap kivételével, minden nap délelőtt.
Előfizetési díj helyben és vidékre negyedévre 9 korona.

Felelős szerkesztő:
Pusztai Béla.
Főmunkatárs: Sztipich Lázár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. ker., Egressy-utca 28. szám (Haverda-ház).
Telefonszámok:
Szerkesztőség 609. Nyomda 11.

Rendkívüli hevességgel ujt ki a harc nyugaton

London, április 6. Az angol vezérkar jelenti: A németek erős tüzelőkészítés után ma reggel heves támadást kezdtek a Somme és az Avre közötti fronton. A jobb-szárnyon és a centrumban visszavertük őket. A balszárnyon hatalmas támadással csapatainkat visszaszorították. A harc folyik.

Páris, április 6. A vezérkar jelenti: A csata ma reggel a Montdidier-től északra rendkívüli hevességgel megkezdődött. Még tart. Tizenöt német hadosztály támadott. Tüzérségünk a németeket valósággal lekaszálta. A németek csak néhány száz méter területet nyertek.

Nyolc és fél milliárd a francia költségvetés.

Páris, április 6. A kamara jelenlévő 475 képviselő szavazatával a maga egészében elfogadta a költségvetést. Klotz pénzügyminiszter szerencsét kívánt a kamarának ahhoz, hogy megszavazta a első háborús költségvetést, melyben az állandó bevételek blztositják az egyensúlyt. A megszavazott hitelek 8,378.478.483 frankot tesznek ki és magukban foglalják a nemzeti kölcsönök terheit, a függő adósságokat és a tisztviselői fizetések emelését.

Nem vonják meg a román iskolák államsegélyét.

Budapest, április 6. Szabady László ma arról a hírről, hogy a kormány ez év június elsejétől megvonja Hunyad vármegye összes felekezeti iskoláitól az állami segítséget, a következő nyilatkozatot tette:

— A közoktatásügyi minisztérium foglalkozik ugyan a határszéli iskolák rendezéseivel, sőt egyes határszéli vármegyékben a községi és felekezeti iskolák államosítása folyamatban is van, de arról szó sincs, hogy a kormány akár Hunyad, akár más vármegyék felekezeti iskoláitól megvonná az államsegélyeket.

Jellicoe azért bukott meg, mert nem akart partraszállni Hollandiában.

Berlin, április 6. Jellicoe admirálisnak az angol flotta éléről történt távozásáról a Vossische Zeitung megbízható londoni forrásból megtudta, hogy Jellicoe azért bukott meg, mert vonakodott Hollandiában partraszállási kísérletet tenni. Tény, hogy Londonban partraszállást terveztek és a tervet november elején akarták megvalósítani. Jellicoe admirális határozott utasítást kapott a terv végrehajtására, de visszaadta azt az angol admirálisnak, azzal, hogy utalt a gallipolii példára. Kifejtette a haditanács előtt, hogy ilyen kísérlet ismét fiaskóval végződne, ezért pedig a felelősséget vállalni nem hajlandó. Jellicoe ragaszkodott álláspontjához és ezzel sorsa meg volt pecsételve.

Minisztertanács folyóügyekről.

Budapest, április 6. Tegnap délután négy órától este nyolc óráig minisztertanács volt, melyen folyóügyeket intéztek el.

Feltétlenül bekövetkezik a ház felosztása.

Budapest, április 6. A választójogi bizottság kedden ülést tart. A tárgyalás kezdetén Wekerle megteszi ama kormánynyilatkozatot, melyben kifejezésre juttatja a kormány álláspontját a választójavaslat részleteire nézve. A helyzetet a kormány közleménye után úgy itélik meg, hogy a házfelosztás feltétlenül be fog következni.

Tüntetés Vilma királynő ellen.

Berlin, április 6. Vilma királynőnek Amsterdamban tett sétalovaglás közben tüntetésre került a sort. Férfiak, asszonyok és gyermekek rohantak a királynő felé és ezeket kiáltották oda:

— Kenyeret! Kenyeret! Éhezünk!

Új nagy sikerek nyugaton.

Elfoglalták Jekaterinoszlavot.

Meghiusult olasz vállalkozások.

Budapest, április 6. (Hivatalos jelentés.) Veneziában a Fonta Seccatól délre visszautasítottuk az olaszoknak egy éjjeli előretörését.

Albániában is a Levoli mentén meghiusultak az ellenségnek biztosító vonalaink ellen intézett vállalkozásai. A vezérkar főnöke.

Berlin, április 6. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati harctér: Tegnap a Sommetól délre és Moreuil mindkét oldalán támadtunk és kiverjük az ellenséget erős állásaiból. Angol és francia tartalékok nyomultak csapataink ellen, de rohamuk tüzünkben összeomlott. Kemény küzdelem után elfoglaltuk a Somme és a Luce patak között Hamelt, valamint a Villers Bretonneux-től északra keletre és délkeletre elterülő erdőrészteket. Az Avre nyugati partján pedig Castellt és Miallyt. Az ellenség az egész arcvonalon kétségbeesett ellenállást fejtett ki, aminek következtében véres veszteségeik szokatlanul súlyosak. Néhány ezer foglyot ejtettünk. A megtörtént összeomlás szerint a Houtier tábornok hadserege által március 21-től 28-ig ejtett foglyok száma 50,280, a zsákmányolt ágyuk száma pedig 629. Ezzel az eddig összes zsákmány több mint 90,000 fogolyra és több mint 1300 ágyura növekedett. Megtorlásul azért, hogy a franciák Laoni szállásainkat néhány nap óta állandóan lötték Reimsot tűz alá vettük. Champagneban és a Maas keleti partján sikeres előretöréseink foglyokat eredményeztek. Verdun előtt az egész napon a fokozott tüzharc éjszaka is élénk maradt.

Kelet-Ukrajnában a Poltava-konstantinogradi vonalon ellenséges bandáktól 28 francia puskákkal és löszekkel megrakott vasuti kocsit és több mint egy millió tüzéségi lövedéket vettünk el. Az Dneper völgyben előnyomuló csapataink harc után elfoglalták Jekaterinoszlavot.

Ázsiai harctér: Német csapatok török haderőkkel egyetemben angol gyalogsági és lovas dandárokat, amelyek a Jordanon átkelve és Salton át és Amman irányában nyomultak előre, több napos harcban a Jordan felé vetették vissza. Ludendorff első főszállásmester.

Hogy készítik a közgyűlési jegyzőkönyveket a városházán.

— Kalmár Jenő nyilatkozata. —

Szabadka, április 6.

(Saját tudósítónktól.) A Szabadkai Ujság tegnapi számában hirt adott arról, hogy Kalmár Jenő törvényhatósági bizottsági tag mint jegyzőkönyvhitelesítő, csak bizonyos tartózkodással írta alá a legutóbbi városi közgyűlés jegyzőkönyvét, még pedig azért, mert a jegyzőkönyv nem fejezte ki hűen azt, ami a közgyűlésen történt. Tessék ezt úgy érteni, hogy a jegyzőkönyv tulajdonképpen nem is volt jegyzőkönyv, mert sem az elhangzott interpellációkról sem az egyes indítványok nyomán történt felszólalásokról nem tesz említést. Pedig a jegyzőkönyvnek ezek a legfontosabb kellékei. Nem elég csupán megemlíteni, hogy a polgármesteri jelentést tudomásul vették, avagy N. N. indítványát elfogadták. A miniszter arra is kíváncsi, kinek volt és mi kifogása a polgármester működése ellen és ki van egy indítvány mellett, és ki ellen.

Nagyon helyesen tette tehát Kalmár, hogy előbb gondolkodott afelől, hogy aláírja-e azt a jegyzőkönyvet vagy sem, mert egyes gondolkozású ember nem adja oda magát olyasminek, ami nem tiszta. Szabadka városi közgyűlési jegyzőkönyveit esztendőnk óta így készítik. Senki nem tett kifogást az ellen, mert a polgármester értett ahhoz, hogy olyan

egyéneket keressen ki magának jegyzőkönyvhitelesítőnek, akiknek minden jó és akik nem sokat törődnek avval, hogy mi van és mi nincs a jegyzőkönyvben. Ha tudták volna az urak ott a torony alatt, hogy Kalmárral így meg fogják járni, dehogyan is kéri fel jegyzőkönyvhitelesítőnek.

Hogy Kalmár mégis aláírta a jegyzőkönyvet, azt annak a reményében tette, hogy a városházán a jövőben hasonló jegyzőkönyveket gyártani nem fognak.

Kalmár Jenő ez ügyről a Szabadkai Ujság munkatársa előtt a következő kijelentést tette:

— Ez az eset példa nélkül áll. Mindenütt: az országgyűlésen, a törvényszéken, részvénytársasági közgyűléseken sőt még az asztaltársasági üléseken is oly jegyzőkönyveket készítenek, amelyekből pontosan kiténik, hogy mit tárgyaltak, ki mit akart és ki mit nem akart, csak éppen Szabadka törvényhatósága volna az, amelyre nem kötelezők ezek a szabályok?

— A főjegyző szerint a jegyzőkönyvcsinálásnak ez a módja Szabadkán már évtizedek óta így folyik. Elég helytelen. Beszéltem Baloghy Ernő dr. főispánnal a kinek elmondtam az esetet. De ennyivel nem elégszem meg, hanem az ügyet a legközelebbi közgyűlésen interpelláció alakjában fogom szóvá tenni.

A szabadkai pincérek mozgalmá a borralaló ellen.

A szakszervezet elfogadta az új árszabály tervezetet. Heti munkabért és százalékot követelnek.

Szabadka, április 6.

(Saját tudósítónktól.) A pincérek mozgalmá a borralaló és a jelenlegi helyzetük ellen már évek óta tart. Olyan impozáns és komolyan azonban soha nem nyilvánult meg úgy mint most. Budapesten a magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesületében majdnem egy napig tartó gyűlésen döntöttek a sorsuk felett. Ott volt az ország minden szakszervezetének minden képviselője, hogy egységesen szüntessék meg a borralaló rendszert és a fizetésük emelését követeljék.

A gyűlésen ismertették a drága árakat, melyek a pincéreket sújtják. Cipő a háboru előtt 20—24 korona volt, ma 250—300 korona. Egy fehér férfiing 3—4 korona volt, ma 45—50, egy gallér 30—40 fillér helyett 2—3 korona. Háboru előtt egy gallért 4 fillérért mosattak, most fizetnek érte 40-et, egy ing mosásáért pedig 28—30 fillér helyett 2 koronát. És hol van még a többi közszükségleti cikk, ami egy pincérnek kell, ha elegáns és megfelelő akar lenni.

Az egyik kiküldött a következőket mondotta:

— A határtalan drágasággal szemben — folytatta a szónok — itt áll ami nevelés, nyomorúságos munkabérünk, a heti 15—20 korona, a borralaló alapján. A tőke ügyes spekulációval, a vendégek odavetett borralalófil-

léreivel vásárolja meg ingyen munkaerőnk. A tőke azt akarja, hogy mi különféle fogásokkal futkossunk a borralaló után, érte vadászatot rendezzünk a közönség között és így keressük meg családunk számára a keserű kenyeret.

— Ezt a rendszert meg akarjuk és meg is fogjuk változtatni. Ma, a mikor a társadalom minden rétege új alapokat keres, hogy ebben a rettenetes drágaságban megélhetését elviselhetőbbé tegye, számunkra sem biztosítja tovább tisztán a bizonytalan borralalóra épített jövedelem a becsületes megélhetést. Jelszavunk: Becsületes munkánkért tisztességes munkabért követelünk készpénzben és százalékokban a munkaadótól!

Ezután ismertették az új árszabálytervezetet, amelyet a jelenlétűk egyhangulag elfogadtak.

Általánosságban követelik a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak, hogy a napi munkaidő 10 óra legyen, a melybe beletartoznak a pihenési szünetek és ülő pihenés is. A napi 10 óras munkaidőn túl minden megkezdett óra különórának számítandó. A munkabér heti munkabérből és százalékból álljon. Az előbbi szombatontként, az utóbbit naponta fizessék a munkaadók. A munkabéren kívül az alkalmazottaknak megfelelő teljes napi ételmezés jár.

A szállodai és éttermi segédek, a kiknek heti munkabére eddig 20 korona volt és a kik borralalóval együtt átlagban 80—100 koronát kerestek, 36 korona heti munkabért követelnek. Ugyannyiben kívánják megállapítani a pincérnek és az ugynevezett „borássok” (bort felszolgáló ételhordók) heti munkabérét is, míg a felszabadult borfiúknak 30 koronát követelnek. Ezenkívül — s ez az új árszabálytervezet legfontosabb része — követelik, hogy a felszolgáló alkalmazottak az összebevételből hat százalékot kapjanak, a mely akként osztandó fel, hogy az összebevétel 2 százaléka a főpincéré. 4 százaléka pedig együttesen a segédeké legyen. A segédek százaléka egyenlő arányban osztandó fel, vagy mindenki az általa teljesített forgalom után kapja a százalékrészesedést. Kisegítők hétköznap 10, vasárnap 12 korona munkabért kérnek és 4 százalékot az általuk teljesített forgalom után. A nyári szezonüzemekben a munkabér és százalék magasabb. Követelik, hogy a főpincérek ne legyenek felelősek a leltáért és óvadékuk két napi bevételnél ne legyen nagyobb. Heti egy szabadnapon kívül egységes és mosható munkaöltönyt követelnek, a melynek beszerzéséről és tisztántartásáról a munkáltató legyen köteles gondoskodni.

A kávésipari alkalmazottak

követelése nagyjában azonos az éttermiekével. A kávéházi üzemek megfelelően különböző besztású napi tíz órás munkaidőt követelnek, míg az eddigi 20—24 korona hetibér helyett 48 koronát és az éttermi segédekével azonos százalékos részesedést. A kávéfőzők heti bérminimumát 60 koronában, a konyhaleányokét 35 koronában kívánják megállapítani.

A szabadkai pincérek ezekhez a feltételekhez elvileg már hozzájárultak és néhány napon belül gyűlést fognak tartani, amelyen testületileg is elfogadják az új szabályszervezetet. Az ő mozgalmuk az ország több városainak a pincéreiével egyetértően történik úgy, hogy a legbiztosabb eredményre fog vezetni.

A szálloda, étterem, vendéglő és kávéház tulajdonosok elé memorandum alakjában ezt a követeléseiket, amit mindenki csak helyeselhet.

Manapság azok, akik tizezreknél nagyobb összeget kívánó tüzemmel rendelkeznek, nem kívánhatják meg azt, hogy az alkalmazottak kegyelemfillérre alapítsák az életüket. A pincérek ma komoly munkaerők, a kiket fáradságukért méltóan kell fizetni.

60.000 korona folyt be a Munkás-Otthon javára.

— Háboru után felépül a munkások palotája. —

Szabadka, ápril. 6.

(Saját tudósítónktól.) A szabadkai munkásság még a háboru előtt elhatározta, hogy intézményei számára díszes otthont emel, mert jelenlegi helyiségei egyáltalán nem felelnek meg a célnak és nem is méltók a munkássághoz.

A társadalom méltányolva a munkások eme törekvését, önkéntes adakozásokkal és jótékony célú előadások rendezésével támogatta őket az új Munkás-Otthon létesítésének nemes munkájában. A gyűjtés megindult, de közbejött a háboru, amely rövid időre megállította az adakozást, de csak rövid időre, mert utána pár hónapra teljes erővel kiújult a törekvés: segíteni a munkásságot derék mozgalmában.

A géphiány veszélyezteti a gazdasági munkálatokat.

Szabadkai gépkereskedő nyilatkozata a bácskai gazdák helyzetéről és a gépekről.

Szabadka, április 6.

(Saját tudósítónktól.) A mezőgazdasági élet évről-évre elevevebb, erősebb lett a háboru alatt. A gazdák belátták, hogy a föld intenzívebb művelése és a többtermék busásan kifizeti a nagy munkát, amelyet a modern gazdálkodás megkövetel.

Ezzel szemben azonban évről-évre rosszabbak a viszonyok a technikai felszerelések terén. Ma gépeket, gazdasági eszközöket beszerezni a legnehezebb fel-

adatok közé tartozik, mert a gyárak napról-napra kevesebb munkással dolgoztatnak és így az előállítás folyton lassabb lesz.

Még két-három esztendei adakozásra lesz szükség, hogy az a summa együtt legyen, amely a munkásság palotájához kell. Nem kételkedünk abban, hogy a szabadkai jótékony társadalom az új Munkás-Otthon létesítése mozgalmában továbbra is támogatni fogja a munkásokat és hozzásegíti majd, hogy ez az Otthon mielőbb hirdesse a szabadkai munkásság kulturális előrehaladását.

Különösen az idén kritikus a helyzet; a mezőgazdasági gépek beszerzése ma ugyszólván lehetetlen.

A Szabadkai Ujság munkatársa felkereste Zentai János szabadkai gépkereskedőt, a ki erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Gépkereskedőinket a nagy

kereslet fokozottabb tevékenységre ösztönözte. Ausztriából, Németországból és a semleges külföldről gépeket importáltak és 1917-ig minden a megszo-kott mederben folyt. A Magyar-ország felé gravitáló gépepor-tot Németország is szívesen látta de 1917-ben valutáris nehézségek jelentkeztek, az engedélye-ket Németország megrostálta, mert attól tartott, hogy a for-szirozott kivitel következtében a belsziükségletet nem tudja majd kielégíteni. Németország még ma is tetemes mennyiségű, néhány száz millió márka értékű mező-gazdasági gép felett rendelkezik, és ezt most részben Ukrániába és Oroszországba, részben pedig a Balkán-államokba szállítja. — Németország már 1916-ban fel-ismernte a mezőgazdasági gépek jelentőségét és a mezőgazdasági gépgyárakat a municiógyártás alól felmentette, sőt azokat ka-tonai támogatásban részesíti és új gyárakat is alapítottak.

A redukált gépbehozatal foly-tán érthető, hogy a magyar mező-gazdaság nagy hiányt szenved. A háboru négy esztendejében megfelelő munkaerő sem a gaz-daságokban, sem pedig a falvak-ban nem áll rendelkezésünkre és sok gazdaság géperőre szeretne berendezkedni. A mostani viszonyok mellett ez azonban nehézségekbe ütközik, mert nemcsak, hogy új gépeket nem gyártanak, hanem ezenfelül még a tartalék-részek is kiestek a forgalomból. Ezért sok gépet — természetes

kopás következtében — üzemen kívül helyeztek és a bajon csak úgy lehetne segíteni, ha a gyár-ak részére az osztrák és magyar földmivélsügyi és kereskedelem-ügyi miniszteriumok támogatását biztosítanák.

— Németországban kétségtelenül nagy erőfeszítést fejtenek ki avégből, hogy a szoros gazda-sági összeköttetésben álló orszá-gok piacain német gépeket vezes-senek be és az a fejlődési és fej-lesztési folyamat, amely a német mezőgazdasági gépiparban ta-pasztalható, arra enged következtetést, hogy Németország mező-gazdasági gépekben a normális idők termelésének háromszorosát fogja állóállítani.

— A szabadkai és a bácskai gazdák különösen sokat szenved-nek az által, hogy a vasuti vo-nalak sokszor hónapokig is le-voltak zárva és így gépeket nem lehetett se üzembe helyezni, se új gépeket még idejekorán szállí-tani. Ez év január vége óta ugyan folyamatban van a gazdasági gépek szállítása és ha újabb for-galmi akadály nem lesz, a sza-badkai gazdák hozzájuthatnak ugy a szükséges kellékekhez, mint a gépekhez. Hogy a mezőgazda-sági munkákat teljesen bizto-sítsák, intézkednie kellene a kor-mánynak, hogy a mezőgazdasági gépeket ne csak vasuton, hanem hajón is szállíthassák Bácskába. Ezáltal ha a vasutnál újabb for-galmi akadályok lesznek, a szál-lítás biztosítva volna.

Merkantilista vállalatok fizetik az O. M. G. E. tisztviselőit.

— Egy kis leleplezés. —

Szabadka, április 6.

(Saját tudósítónktól.) Az Or-szágos Magyar Kereskedelmi Egyesület lapja, az Omke leg-közelebbi számában a követke-zőket írja:

Több vidéki gazdasági egye-sület, így a szabadkai Gazda-sági Egyesület is — átirattal fordult az OMGE elnökségéhez, rámutatva arra, hogy gazdakör-kben milyen nagy visszatet-szést szül az, hogy az OMGE tisztviselői olyan nyereszkeségi vállalatok vezetésében vesznek részt, a melyeknek működése gyakran ellentétes a gazdák ér-dekeivel.

Ezekkel az átiratokkal foglal-kozott az OMGE igazgatóválaszt-mányának legutóbbi ülése. Ezen az ülésen megdöbbsentő adatok kerültek nyilvánosságra arról, hogy az OMGE milyen silányan fizeti tisztviselőit. Ezt a szégyen-teljes állapotot Zselénszky Ró-bert gróf az elnöki székből avval indokolta, hogy az OMGE, sa-jnos, távolról sem olyan gazdag,

hogy fejedelmi módon fizethesse tisztviselőit.

A gazdag emberek szegény egyesülete azért megengedi a tisztviselőinek, hogy a különböző vállalatoknál jól dotált állásokat foglaljanak el. — S az OMGE tisztviselői kara nemcsak ugy-nevezett altruista és olyan vál-lalatok vezetésében foglal he-lyet, amelyek az egyesület ala-pításai, s amelyek a mezőgaz-daság érdekeit vannak hivatva szolgálni, hanem a nagybankok olyan alapításaiban is, amelyek nemcsak nyereszkesedésre alakul-tak, hanem amelyeknek érdekei a gazdasági egyesületek vélemé-nye szerint is ellentétesek a gazdaosztály érdekeivel.

Szóval, az OMGE feudális urai nemcsak maguk vesznek részt a nagytőkének sokat szidott jövedelmeiben, de merkan-talista vállalatokkal fizetik azo-kat a tisztviselőket, akik az ő érdekeiket olyan nagy buzgalom-mal szolgálják.

NAPIHIREK.

Dr. Ivády Béla kormány-biztos Szabadkán. Dr. Ivády Béla kormánybiztos tegnap Sza-badkán tartózkodván a közlel-mezési ügyekbe nyert betekintést és a rekvirálás menetét tekin-tette át.

Elhalasztják a Stefánia-szö-vetség megalakulását. A Ste-fánia-szövetség megalakulását, amit vasárnapra terveztek, elha-lasztották, mert dr. Balogh Ernő főispán Budapestre utazik.

Májusban fejeződik be a tanév. A főgimnáziumhoz ma rendelet érkezett, amely szerint a középiskolákban, a tanítást ju-nius elsejére be kell fejezni.

Repülőbizottság vizsgálja felül a vasutasokat. A szabad-kai üzletvezetőség területén a felmentett vasutasokat vegyes repülőbizottság vizsgálja felül és azokat, akiket nőkkel lehet helyettesíteni, katonai szolgáltra hívják be. A felülvizsgálat a jövő héten kezdődik.

A Munkás-Otthon hangver-senye. Nagyszerűen sikerült hang versenyt rendezett tegnap este a Korzó-Moziban a Munkás-Otthon. A hangverseny érdekességét nagy-ban emelte az a körülmény, hogy azon résztvevő Bokányi Dezső, a híres szocialista vezér is, aki Petőfiről tartott szabad előadá-sával mindvégig lekötötte a kö-zönség figyelmét. Szabad előa-dásának szövegét a „Szabadkai Ujság“ egész terjedelmében kö-zölni fogja. A szép prologust, a melyet Hidvéghy Ernő szívvvel és nemes páthosszal adott elő, Ambrus Balázs írta, Radó Im-réné és Csibye Margit zongorán előadták a Hebridák nyitányt, Radós Dezső és zseniális tanít-ványának Nagy Jánosnak mű-vészi hegedű-duettje valósággal tapsorkánt váltott ki a publi-kumból. Szeghő Lili kellemesen csengő hangjával nem csekély tetszést aratott, éppugy tetszett Radó Imréné két zongoraszáma. A nivós hangversenyt Hidvéghy-né előadása fejezte be. A művésznő költeményeket adott elő, nem egy helyütt meleg és érzésteli tónu-sokat szólaltatva meg. Az estély szép jövedelmet hozott a Munkás-Otthonnak.

Elveszett háromszáz tót. Ez kérem nem vicc, ez komoly do-log. Elveszett 300, zage három-száz tót. Ne tessenek megijedni, nem estek se vízbe, se önként nem álltak be a cseh-tót brigádba, csak egyszerűen — el-veszték. Hogy mit érdekel ben-nünket ez a háromszáz tót? Na-gyon is érdekel. Hallgassák csak meg. Piukovits József szabadkai nagybirtokos elküldte uradalmi intézőjét Kohn Mózeset a felvi-dékre, hogy ott munkásokat sze-rezzen. Kohn nagy kinnal és keservvel össze is toborzott vagy háromszáz tótot és azokat szép gondosan összeválogatva elhe-lyezte egy vasuti kocsiába és ut-nak indította őket — Szabadka felé. Az intéző gyorsvonattal utazott és így egy pár órával előbb érkezett Szabadkára. Teg-nap hajnalban kellett volna a tótoknak megérkezni, de ő ré-mület! egy fia tót sem érkezett. Kohn nem tudta mire vélni a doigot. Először azt gondolta, hogy tótjai megugrottak, de en-nek ellentmond az a körülmény, hogy oly erős szerződést kötött velük, hogy azok aligha határoz-hatták el magukat erre a lépésre. Végre mentő ötlete támadt. Te-lefonált a kiinduló vasuti állomás főnökének, hogy nem történt-e annak a személyvonatnak, amely a tótokat szállította, valami baja. Erre örvendetes hír érkezett. Az állomásfőnök arról értesítette az intézőt, hogy a személyvonatról — utközben — tévedésből három kocsit lekapcsoltak. A három

kocsi között volt az is, amely a tótokat szállította. A főnök meg-nyugtatta Kohn-t, hogy már in-tézkedett, hogy a tótok mielőbb elszállíttassanak rendeltetésük he-lyére. Így tehát meg van mentve a haza. Holnap már itt lesz a mi külön tót brigádunk — de csehek nélkül.

Kabaré a Munkás-Otthon-ban. Ma este a szabadkai Mun-kás-Otthonban 8 órai kezdettel kabaré lesz.

Vesztegetett Zabosné. A sza-badkai törvényszék ma tárgyalta Zabos Ferencné és Brankovacs ki Zsigmondné megvesztegetési bü-nügyét. Mult év novembereben történt, hogy Zentán a fennnt ne-vezett asszonyoktól Zemkó Ignác csendőrőrmester 2 pár cipőt ko-bozott el, mert túlaron akarták eladni. Az asszonyok levélben kérték a cipőket vissza és egy-ben csatoltak 10 koronát az ör-mester részére, aki megveszte-getés címén tett feljelentést elle-nük. A törvényszék Zabosné 50 korona fő- és 10 korona mellék, Brankovacs kinét 300 korona fő- és 50 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A bérkocsisok „Miskája“ fel-akasztotta magát. Tegnap este 9 óra tájban Tóth Mihály a bér-kocsisok tisztogatója a Barátok-temploma előtt egy fára felakasz-totta magát, mire észrevették tet-tét, már halott volt. — A mentők a városi hullaházba szállították.

SZÍNHÁZ.

A varsói citadella bemuta-tója. A Magyar Színház óriási sikerű ujdonsága, amely közel száz előadást ért meg, a jövő héten kerül nálunk színre. A da-rabot megelőző érdeklődés telje-sen indokolt, mert alig van dráma amelyben annyira egyesül a szín-szerűség és megrázó szinpad-i hatás az irodalmi értékkel, mint a Varsói citadellában. A társulat nagy becsvágygyal készül az ujdonságra, a melynek főszerepeit Nádasyné, K. Pintér Irma, H. Lengyel Irén, Kónya Gizi, Hid-végi, Garai, Rónai, Komlós, Ti-bor játsszák, de részt vesz az elő-adásban az egész személyzet.

Szombaton ifjusági előadás lesz színházunkban, mely alkalmal a „Rip van Winkle“ re-gényes nagy operette fog színre kerülni Torma Zsigával és Holdy Jucival. Az előadás előtt Matko-vecs Béla felsőkereskedelmi isko-lai tanár szabad előadást fog tartani.

Vasárnapi előadások. Vasar-nap délután olcsó helyárakkar Gábor Andor és Szirmai nagy-hatású vig operetteje kerül színre a női főszerepekben Révész Ilonka Szebeny Margit és Nádasynéval. Este bérletszónetben Bokor Jó-zsef remek énekes népszínművét a „Gyerekasszony“-t adják, a cimszerepben Révész Ilonkával. A többi főbb szereplők H. Len-gyel Irén, Nádasyné, Rónai, Hid-végi, Torma, Komlós és Kürti lesznek.

Kávéházban, vendéglőben kérjük az egyetlen déli hírlapot a Szabadkai Ujság-ot

